

SENTÈNCIA 15-98 DE 2 DE SETEMBRE DE 1998

Ponent : M.I. Sr. Josep Lluís VÀZQUEZ SOTELO

ANTECEDENTS DE FET

I. RESULTANT: Que el Tribunal de Corts va dictar en data 27 de juny de 1.997 Sentència en la causa de referència, la part dispositiva de la qual diu: "FALLEM: que hem d'absoldre i absolem a l'acusat Joan G.S. del delictes major de lesions per imprudència del que l'acusa el Ministeri Fiscal, absolem també a la responsable civil solidària la Cia. d'Assegurances LA FINANCERA, i declarant d'ofici les despeses processals causades".

II. RESULTANT: Que el citat fallo té com a premissa fàctica els següents fets provats: L'acusat Joan G.S., nascut el 24 de setembre de 1.947 i sense antecedents penals, propietari de l'empresa Treballs Públics Giró, en el mes de gener de 1.990 va comprar quatre compressors usats a l'empresa Treballs Públics Daniel ARMENGOL, duent-los al seu taller per tal de reparar-los i, en el cas que això no fos possible per causa de l'estat de conservació dels compressors, d'aprofitar-ne les peces per a recanvi per altres compressors que tenia a l'empresa, donant-li aquestes instruccions a l'empleat Manuel T.L., mecànic de l'empresa amb una experiència de més de 30 anys, qui a estones es dedicava a reparar-los. Vers les 15,30 hores del dia 22 d'abril de 1.995, moment en que l'acusat no es trobava a l'empresa, el mecànic Manuel T.L. es disposà a reparar un dels compressors, posant-lo en marxa per tal de detectar una fuga d'oli, i agafant un drap que s'emboicà a la seva mà dreta va passar-lo per sota del motor per assecat l'oli, moment en que les aspes del ventilador van succionar el drap, agafant-li la mà i tallant-li els cinc dits de la mà dreta. El compressor en que treballava Manuel T.L. no duia instal·lada la reixeta metàl·lica de protecció de les aspes del ventilador, sense que consti si l'aparell disposava de dit element de protecció.

En data 4 de setembre de 1.995, l'empresa Treballs Públics Giró fou declarada en fallida.

III. RESULTANT: Que contra la citada Sentència interposà recurs la representació de Manuel T.L. fonamentant-se en l'art. 3.5, per error en l'apreciació de la prova, sol·licitant la condemna de Joan G.S. com autor d'un delictes major d'imprudència amb resultat de lesions, de l'art. 197 del Codi Penal, a indemnitzar al seu representat en la suma de 11.236.816.-pts, demanant la responsabilitat civil solidària de la Cia. d'Assegurances FINANCERA.

IV. RESULTANT: Que també interposa recurs el MINISTERI FISCAL fonamentant-se en l'art. 3.5 de la Llei reguladora del Recurs de Suplicació, atribuint a la Sentència l'error en la valoració de la prova. La Sentència diu el Ministeri Fiscal, absol a l'acusat Joan G.S., propietari de l'empresa Treballs Públics Giró, del delictes del que venia sent acusat. Els fets d'autes es remunten al mes de gener de 1.990, quan Joan G.S. va comprar 4 compressors usats a l'empresa Treballs Públics Daniel ARMENGOL. Aquests compressors estaven destinats a servir com a peces de recanvi, però el processat donà ordres que es reparessin. El dia 22 d'abril de 1.995 es va produir l'accident en les circumstàncies que relata la Sentència, la qual estima que el perjudicat Manuel T.L., mecànic de professió, amb trenta anys d'experiència, és l'únic responsable de la causació de l'accident. Per contra el Ministeri Fiscal considera que els compressors, que eren per ferralla, es va decidir reparar-los i al posar-los en marxa, donat que mancava una "reixeta de protecció", va ser la causa de producció de l'accident, per la qual cosa la manca de mesures de seguretat imputable al processat és la causa de l'accident d'autes. Per tot això, i acceptant la consideració del Tribunal de Corts, la possible imprudència del treballador (mecànic Manuel T.L.), no exclou la responsabilitat de l'encarregat, i en aquest cas de l'empresa Treballs Públics Giró, el qual havia de vetllar perquè els treballs es fessin amb les més àmplies mesures de seguretat, donant instruccions precises en cada cas i vigilant que es compleixin les normes de seguretat reglamentaries, constituint l'actuació del processat una infracció del deure objectiu de cura, donant-se tots els elements necessaris del delictes previst i penat a l'art. 197 del Codi Penal. Sol·licita la revocació de la Sentència i la condemna de Joan G.S., a quatre mesos de presó condicional

i multa de cinc-centes mil pessetes i al pagament de les despeses processals causades.

V. RESULTANT: que dits recursos foren impugnats per la representació de la Cia. FINANCERA D'ASSEGURANCES SA, i per la de Joan G.S. L'entitat financera planteja en primer lloc un problema d'extemporaneïtat del recurs de Suplicació, que serà analitzat en els fonaments de dret, derivat de que el recurs s'interposa quan ja havia transcorregut el termini per interposar-lo comptat des de la data de notificació de la Sentència a l'advocat del recurrent, sostenint que el moment d'inici del còmput del termini ha de ser aquell i no el de la notificació al propi interessat. En quant al fons sol·licita la confirmació de la Sentència al·legant que el compressor no estava treballant; la màquina estava parada; tenia tots els permisos; la imprudència fou de l'operari Manuel T.L. que manipulà la màquina imprudentment quan procedí a intentar detectar la fuita d'oli amb el compressor en marxa; la "manca de reixeta" no fou culpa de l'empresa sinó del lesionat, ja que aquest encara sent conscient -fruit de la seva experiència- de que aquestes màquines porten la referida "reixeta", pensà erròniament que el model de compressor en qüestió no la portava. Per això la Sentència del Tribunal de Corts és ajustada a dret i en el cas d'existir alguna culpa, hauria d'apreciar-se una concurrència de culpes en la qual la part de culpa de l'empresa seria mínima. Per la seva part la defensa de Joan G.S. impugnà el recurs al·legant en primer lloc que la recurrent no sol·licita cap pena pel seu defensat. Subsidiàriament s'oposa al recurs al·legant que no és cert que els compressors es compressin com a ferralla. Per al venedor eren ferralla però pel comprador possiblement no. La compra-venda d'aquells compressors és com la dels vehicles usats quan es venen per les reparacions que es necessari realitzar. Joan G.S. no té taller mecànic, i no intervingué en res més. El que feu fou encomanar la reparació al mecànic competent de la seva pròpia empresa, que era el Cap del Taller mecànic i no tenia sobre seu cap superior. Per això és el responsable per la seva imprudència, sent l'operari més capacitat, pel que la imprudència és seva. Sol·licita la confirmació de la Sentència recorreguda.

VI. RESULTANT: Que assenyalat dia per a la vista, se celebrà amb informes de totes les parts, començant pel Ministeri Fiscal que resumí les seves al·legacions i sol·licità la revocació de la Sentència amb la condemna de l'acusat en els termes sol·licitats. Seguí la representació

del mecànic Manuel T.L., la lletrada del qual s'adherí al recurs i al·legacions del Ministeri Fiscal, sol·licitant la mateixa Sentència; seguint amb la representació de FINANCERA D'ASSEGURANCES, que sol·licità la confirmació de la Sentència amb la petició subsidiària de que en cas de condemna s'estimés la concurrència de culpes, sent la de la seva empresa la de grau mínim, petició de confirmació que també sol·licità la defensa del recorregut Joan G.S.; informes després dels quals es donà per acabat l'acte, quedant el judici pendent de sentència.

FONAMENTS DE DRET

I. CONSIDERANT: Que en primer lloc i en relació al problema exclusivament processal plantejat per l'entitat FINANCERA D'ASSEGURANCES SA, en ordre a la extemporaneïtat i preclusió del recurs de Suplicació que atribueix al recurs de Manuel T.L., s'insisteix amb el que ja ha estat considerat en l'Aute d'Admissió de data 28 de gener de 1.998. Com s'ha dit el recurrent fonamenta dita al·legació en que el recurs s'interposà fora del termini assenyalat per a recórrer comptat des de la notificació de la Sentència al Ministeri Fiscal i als Lletrats, entre ells al del recurrent (el 3-7-97), fonamentant la seva al·legació en que els dies a quo que interessa per a recórrer és el de la notificació al lletrat de la part, ja que és a aquest al qui correspon prendre la decisió d'interposar o no el recurs, d'acord amb la funció processal típica de l'advocat, que és la de representar i assessorar al client, corresponent al seu citat representant i director tècnic prendre fonamentadament la decisió d'interposar o no el recurs, segons ho consideri fundat, pel qual sosté l'impugnant del recurs que és indiferent la data de notificació al propi interessat (11-7-97 a Joan G.S. i 23-9-97 a Manuel T.L.) sense desconèixer la validesa dels arguments citats l'al·legació d'extemporaneïtat no pot acceptar-se en aquest cas perquè la Llei processal distingeix les resolucions judicials de tràmit o interlocutòries, les quals es notifiquen solament als representants i directors tècnics de les parts, i les sentències que posen fi a les causes o processos penals, les quals es notifiquen a més als propis interessats. I en aquesta notificació específica a les pròpies parts, a les quals directament afecta la sentència, és on es troba la "garantia processal reforçada" a fi de donar al propi interessat l'oportunitat de que sigui ell amb l'assessorament del seu Lletrat i, en cas necessari, amb altres assessoraments que pugui recabar, el qui pugui

prendre la decisió d'interposar o no el recurs procedent. Aquesta interpretació s'avé millor amb la concepció garantista del procés modern i amb el principi pro actione que solen seguir com a criteri hermenèutic en casos de dubte les jurisprudències europees. Raons totes elles que condueixin a la desestimació d'al·legació d'extemporaneïtat del recurs.

II. CONSIDERANT: Que a continuació procedeix resoldre sobre l'altra causa d'inadmissió del recurs plantejada per la defensa de Joan G.S., en el qual s'al·lega que el recurs és inadmissible per quant l'acusació particular recurrent no sol·licità cap pena ja que en el seu escrit de qualificació provisional es va limitar a demanar que es condemni al seu representat "en el sentit interessat per aquesta part en el seu escrit de qualificació", donant-se la circumstància de que en aquell escrit l'acusació particular no sol·licitava cap pena, de on se segueix, segons el recurrent, que no existint sol·licitud de pena concreta el recurs és inadmissible. L'argumentació seria correcta, com ja va resoldre aquest Tribunal Superior en anterior ocasions (Sentència de 7-11-98, Causa 19-ED/91) si no fos per la circumstància que el Judici Oral s'obrí en virtut de l'acusació correntment formulada pel Ministeri Fiscal, el qual sí que demana pena, per quina raó el judici penal s'ha obert legalment.

III. CONSIDERANT: Que en quant al fons és necessari tenir en compte els aspectes que assenyala la Sentència en el seu segon i tercer Considerant i els arguments contraris dels recursos del Ministeri Fiscal i del perjudicat. L'acusat Joan G.S. adquirí els compressors i més que guiar-li la finalitat de dedicar-los a ferralla es desprèn que projectava reparar-los o, en alguna mesura, utilitzar-los, o al menys comprovar el seu estat de funcionament, ja que en altre cas no s'explicaria que donés ordre al seu mecànic, el recurrent Manuel T.L., per a que els posés en marxa, moment en que es produí l'accident. No es discuteix que el mecànic Manuel T.L. estava capacitat i tenia una gran experiència de més de 30 anys. L'accident, que seccionà els dits de la mà al citat mecànic, es produí perquè al posar en marxa el compressor el mecànic cobrí la seva mà amb un drap o utilitzà aquest segons sembla per a comprovar o tapar una pèrdua d'oli, moment en que fou atrapat per les aspes del ventilador. Evidentment aquesta acció és exclusivament imputable al propi mecànic Manuel T.L. Però a ella s'hi suma l'altra dada barrejada en la causa, consistent en que a la finestra on actuaven les

aspes del ventilador li mancava una "reixeta" de protecció. D'una part, no consta en la causa que el venedor dels compressors advertís al comprador de la manca d'aquesta reixa de protecció. D'altra, un mecànic especialitzat en aquest tipus de màquines ha de ser conscient de l'estat de les màquines i prendre les degudes precaucions abans de la seva posta en funcionament, sobretot si es tracta de màquines molt usades i d'un recanvi observable des de fora. El que porta a la conclusió de que el resultat lesiu és fonamentalment atribuïble al propi mecànic que posà en funcionament el compressor i introduí imprudentment la seva mà o el drap que la cobria o que utilitzà per a la comprovació que volgué realitzar, tenint una significació molt menor la manca de "reixeta" de protecció de les aspes del ventilador, fàcilment visible des de l'exterior i sobretot per un mecànic experimentat.

III. CONSIDERANT: que per aquestes raons la Sentència recorreguda ha de ser confirmada en tots els seus extrems, sense imposició de les costes processals devengades pel recurs, compte tingut de les circumstàncies del cas.

Vistes la Constitució, El Codi Penal, el Codi de Procediment Penal, la jurisprudència d'aplicació, i altres fonts del Dret del Principat d'Andorra,

La Sala Penal del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECI D I M

1.- Desestimar el recurs de Suplicació interposat pel MINISTERI FISCAL i per Manuel T.L..

2.- Confirmar íntegrament la Sentència dictada pel Tribunal de Corts en la Causa núm. 11-3/96 de data 27 de juny de 1.997.

3.- Declarar d'ofici les costes processals causades pel recurs.

4.- Retornar la Causa al M. Iltre. Tribunal de Corts, amb certificació de la present Sentència, per al seu compliment i execució.

Així, per aquesta nostra sentència, definitivament jutjant, ho manem i signem.